

CompaNanny

Kinderdagverblijf, peuterspeelzaal en BSO

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Bronvermelding

Deze Meldcode is gebaseerd op de concept Meldcode voor kinderopvang van het Nederlands Jeugdinstituut 2010 en de herziene versie van de Meldcode vanuit de Brancheorganisatie Kinderopvang juli 2013. Beiden zijn gebaseerd op de basis Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ontwikkeld in samenwerking met de Convenantpartijen Kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen (MOgroep Kinderopvang, Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang, BOinK, belangenvereniging van opvoeders in de kinderopvang), het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Bureau Jeugdzorg Zuid- Holland.

Verder is gebruik gemaakt van teksten die verkregen zijn via www.handelingsprotocol.nl (2012-2013).

Inhoudsopgave

Afkortingen en definities	4
Het bevoegd gezag van CompaNanny kinderopvang	6
De Meldcode voor PM'ers in vogelvlucht (inclusief verantwoordelijkheden)	8
Route 1: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	10
Route 2: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van mogelijk geweld- of een zedendelict door een collega of houder van de kinderopvang jegens een kind	19
Route 3: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling	28
Preventiemaatregelen en scholing	36
Nuttige adressen en telefoonnummers (vestigingsspecifiek)	37

SPOED

Telefoon VT: 0800-2000
(24 uur per dag)

Telefoon Politie: 112

Afkortingen en definities

CompaNanny	Kinderopvangorganisatie waar deze Meldcode op van toepassing is. Binnen CompaNanny worden de volgende diensten aangeboden voor kinderen tussen de 0 en 12 jaar: dagopvang, peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang.
Hele dagopvang	Hele dagopvang voor kinderen van 0-4 jaar (op vaste en op flexibele basis)
Peuterspeelzaal	Halve dagopvang voor kinderen van 2-4 jaar
BSO	Naschoolse- en hele dagopvang in vakanties van 4-12 jaar
Directie	Dagelijks bestuur en eind verantwoordelijk voor het bedrijf CompaNanny
RM	Regio Manager die meerdere vestigingen van CompaNanny aanstuurt via de vestigingsmanager.
AF-VM	Aandachtsfunctionaris – Vestigingsmanager. Verantwoordelijk voor de aansturing op de vestiging waaronder de coördinatie en uitvoering van de meldcode. Ook bekend als Directe Aandachtsfunctionaris.
AL	De Assistent Leidinggevende is een meewerkend leidinggevende die 2 of 3 groepen aanstuurt (die samen 1 hoek vormen).
Pedagogiek & Kwaliteit	Expertiseteam op het hoofdkantoor die zich bezighoudt met inhoudelijke (pedagogische) kwaliteit, beleidsontwikkeling, training en advies binnen de gehele organisatie.
Indirecte AF	Indirecte Aandachtsfunctionaris. Beleidspedagoog van team Pedagogiek & Kwaliteit. Werkzaam vanuit het hoofdkantoor met specifieke deskundigheid op het terrein van kindermishandeling en huiselijk geweld.
RPC	Regio Pedagogisch Coach. De RPC houdt zich bezig met het optimaliseren van de pedagogische kwaliteit op de vestigingen én de professionele ontwikkeling van medewerkers door hen te coachen, adviseren en inspireren vanuit de pedagogische visie.
Pedagogisch Medewerker	De beroepskracht binnen CompaNanny die aan kinderen zorg, begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt. PM'ers kunnen werkzaam zijn binnen het kinderdagverblijf, de buitenschoolse opvang en/of peuterspeelzaal.
Collega	Alle mensen die beroepsmatig of als vrijwilliger binnen CompaNanny werken

Beroepskracht	Alle mensen die beroepsmatig of als vrijwilliger binnen CompaNanny werken
Opvoeder	De volwassenen of volwassene die verantwoordelijk zijn/is voor de zorg en de opvoeding van het kind. Daar waar opvoeder geschreven wordt kan het gaan om één of meerdere opvoeders
Zij/haar	Wanneer er gesproken wordt over zij kan zowel hij/hem als zij/haar van toepassing zijn.
VT	Veilig Thuis. Dit is de belangrijkste externe gesprekspartner en adviesorgaan voor CompaNanny rond het uitvoeren van de Meldcode.
(Zeden)Politie	De enige plek waar aangifte gedaan kan worden van een geweld- of zedenmisdrijf. Politie onderzoekt een vermoeden en doet aan waarheidsvinding.
Vertrouwensinspecteur	Een vertrouwensinspecteur is werkzaam bij de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur heeft geheimhoudingsplicht en is bij wet uitgezonderd van het doen van aangifte. Voor de kinderopvang is de vertrouwensinspecteur als deskundige aangewezen door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. CompaNanny is verplicht om bij een vermoeden van een zeden- of geweldsdelict door een werknemer (met taken belast persoon) de vertrouwensinspecteur te raadplegen.

Overeenkomst ter gebruik van de Meldcode

Het bevoegd gezag van CompaNanny

Overwegende:

- dat CompaNanny verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan haar kinderen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan kinderen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat CompaNanny een Meldcode wenst vast te stellen, zodat de beroepskrachten die binnen CompaNanny werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat CompaNanny in deze Meldcode ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij CompaNanny op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met kinderen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat CompaNanny een Meldcode wenst vast te stellen, zodat gastopvoeders die bemiddeld zijn via deze kinderopvangorganisatie weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van gastopvoeders die bemiddeld zijn via CompaNanny op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met kinderen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen oudermishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis);
- Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten.
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de opvoeders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder beroepskracht in deze Meldcode wordt verstaan: de beroepskracht die voor CompaNanny werkzaam is en die in dit verband aan kinderen van de

kinderopvangorganisatie zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;

- dat onder gastouder in deze Meldcode wordt verstaan: de persoon, die in diens eigen woning gastkinderen opvangt van de vraagouder dan wel de persoon die bij de vraagopvoeders thuis kinderen opvangt;
- dat onder bemiddelingsmedewerker in deze Meldcode wordt verstaan: de beroepskracht die voor CompaNanny werkzaam is en die in dit verband gastopvoeders bemiddelt en begeleidt;
- dat onder volwassen huisgenoot gastouder in deze Meldcode wordt verstaan: de volwassen huisgeno(o)t(en) van de gastouder die mogelijk in contact kom(t)(en) met de kinderen die worden opgevangen in het huis van de gastouder.

In aanmerking nemende:

- ▷ het Besluit vaststelling minimeisen verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
 - ▷ de Wet maatschappelijke ondersteuning;
 - ▷ de Jeugdwet
 - ▷ de Wet bescherming persoonsgegevens;
 - ▷ de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;
 - ▷ Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen;
 - ▷ Wijzigingswet kinderopvang 2013;
 - ▷ Wet klachtrecht cliënten zorgsector;
 - ▷ het privacyreglement van CompaNanny
- Stelt het volgende vast binnen de kinderopvangorganisatie:
- ▷ Route bij signalen huiselijk geweld en kindermishandeling;
 - ▷ Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega;
 - ▷ Route bij signalen seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Tevens neemt de kinderopvangorganisatie de verantwoordelijkheden op zich voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.

Ook vult de kinderopvangorganisatie de sociale kaart in en zorgt dat deze toegankelijk is voor de beroepskrachten.

Handtekening directie CompaNanny

Claudia Dobber

De meldcode in vogelvlucht voor PM'ers

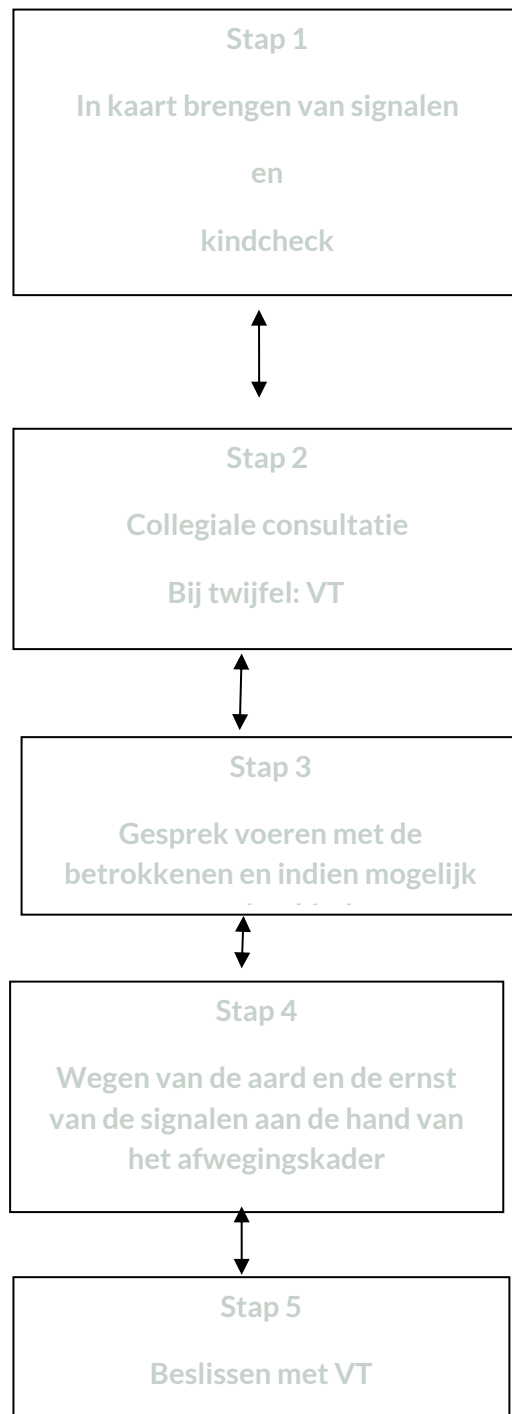
PM'ers hebben in de eerste plaats een signaleringsverantwoordelijkheid. Verder wordt er verwacht dat zij op de hoogte zijn van de volgende informatie:

- De stappen van de Meldcode
- De rol die jij daarin hebt
- De signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling (in welke vorm dan ook)
- De signalen die kunnen wijzen op Huiselijk geweld
- De signalen die kunnen wijzen op overschrijdend gedrag van een collega jegens een kind
- De signalen die kunnen wijzen op seksueel overschrijdend gedrag tussen kinderen onderling
- De afspraken die er op jouw vestiging gemaakt zijn rond het 4 ogen principe

Van jou als PM'er wordt verwacht dat:

- Je de kinderen op je groep goed kent (zodat je ook afwijkend gedrag/patronen kunt herkennen)
- Je een goede band met opvoeders creëert en onderhoudt door aandacht te besteden aan overdrachten en andere gesprekken
- Dat je bijdraagt aan de veilige en open sfeer tussen collega's van jouw groep, de hoek en de vestiging. Op het moment dat je het gevoel hebt dat de sfeer tussen jouw collega's niet veilig genoeg is om open te kunnen communiceren (zoals zorgen delen of elkaar aanspreken op gedrag), geef je dit direct door aan je AF-VM of aan RM
- Je de stappen van de Meldcode zorgvuldig en goed uitvoert
- Je het verdere proces van de Meldcode op afstand volgt en vragen stelt als er niets lijkt te gebeuren
- Wanneer een kind in acuut gevaar is en er is geen tijd om te overleggen je zelf contact opneemt met VT, met de politie of de vertrouwensinspecteur
- Je signalen van kindermishandeling door een collega jegens een kind herkent en direct meldt bij een leidinggevende
- Je signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling herkent en in kaart brengt

Route 1: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Route 1: het stappenplan beschreven

In het algemeen is het belangrijk om te benadrukken dat iedereen die bij CompaNanny met de kinderen werkt sowieso alert is op opvallend gedrag en signalen die kinderen afgeven die zouden kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling (dit zou je stap 0 kunnen noemen). Pas wanneer je je zorgen maakt over het gedrag van een kind of de situatie waarin een kind zich begeeft, ga je het stappenplan van de Meldcode doorlopen.

De stappen die in het stappenplan worden beschreven zijn in een bepaalde volgorde gezet. Deze volgorde is geen verplichting. Het gaat er om dat er een moment is waarop alle stappen doorlopen zijn voordat er uiteindelijk besloten wordt om een melding te doen. Zo kan het zijn dat een PM'er eerst met de AL in gesprek gaat en daarna pas overlegt met andere PM'ers. Er kan ook voor gekozen worden bepaalde stappen meerdere keren te doorlopen.

Per stap wordt na opsomming van acties een verdiepende uitleg gegeven. De bijlagen die genoemd worden bieden daarbij extra concrete handvatten om goed te kunnen handelen.

Stap 1: In kaart brengen van signalen en de kindcheck
Verantwoordelijkheid: PM'er
Verantwoordelijkheid registratie: AF-VM

- De PM'er observeert kind(eren) en ouder(s).
- De PM'er raadpleegt de signalenlijst (zie bijlage 5, 6 en 7).
- De PM'er deelt de feiten waar zij zich zorgen over maakt, waar mogelijk, direct met de opvoeders: het liefst direct binnen het informele contact van een overdracht of kort gesprekje.
- De PM'er overlegt met directe collega's en kijkt samen naar signalen die de zorg vergroten of juist ontkrachten.
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden gedocumenteerd in een kinddossier, door de PM'er (zie bijlage 3).

Als je een signaal opvangt dat mogelijk kan wijzen op huiselijke geweld of kindermishandeling, start je de meldcode en breng je alle signalen in kaart. Een 'niet pluis-gevoel' is vaak het eerste wat je merkt in een situatie waarin je je zorgen gaat maken over een kind. Dat gevoel komt voort uit een observatie die afwijkt van het 'normale' en waar je geen directe verklaring voor kunt vinden. Het zijn de signalen die, ondanks dat ze meestal niet direct te koppelen zijn aan kindermishandeling of huiselijk geweld, heel belangrijk zijn. Observeer een kind en zijn opvoeders en registreer feitelijk wat je ziet. Probeer niet te interpreteren. Om gericht en objectiever te kunnen kijken is het belangrijk de signalenlijsten van de bijlagen 5,6 of 7 te gebruiken.

Laagdrempelig delen van zorgen met opvoeders

Het kan zijn dat bepaalde signalen een hele goede verklaring hebben. Daarom is het belangrijk om opvallende zaken zo snel mogelijk met de opvoeders te delen. Door kleine feiten die opvallen direct en laagdrempelig te bespreken, bijvoorbeeld tijdens de overdracht, zijn er vaak snel bevredigende antwoorden gevonden. Misverstanden kunnen zo vroeg uit de wereld worden geholpen. Openheid en eerlijkheid zorgt voor vertrouwen en zijn altijd een heel belangrijke basis. Helemaal als er moeilijkere dingen besproken moeten gaan worden. Ook als zorgen niet direct weggenomen kunnen worden door de opvoeders is het zeer belangrijk ze zo snel en laagdrempelig mogelijk te delen. Zo staan opvoeders niet voor schokkende verrassingen. Zij weten immers al waarover jij je zorgen maakt. Eventueel intensievere gesprekken komen dan niet 'uit de lucht' vallen. Een vertrouwensrelatie met de ouder is een middel, geen doel. Het doel is om een kind te beschermen tegen situaties waarin hij in zijn ontwikkeling bedreigd wordt.

Vul situaties zo min mogelijk in. Deel de feiten met opvoeders:

Wat zie je?
Wat hoor je?
Wat ruik je?

In uitzonderlijke gevallen kan het zo zijn dat je signalen niet wil delen omdat je bang bent voor de veiligheid van het kind, veiligheid van andere gezinsleden en/of je eigen veiligheid. Deel je zorg dan direct met je AF-VM en overleg samen wat jullie kunnen doen.

Kindcheck

Ook als je je zorgen maakt over het welzijn van de opvoeders en in hoeverre zij in staat zijn hun kind in een veilige omgeving op te laten groeien volg je de stappen van de meldcode. Je checkt

in dit geval hoe het gaat met het kind en eventuele andere kinderen in het gezin. Het doel hiervan is dat je ook alert bent als je geen directe kindsignalen ziet maar wel zorgelijke signalen bij de opvoeders waarneemt. Voorbeelden hiervan zijn opvoeders die met psychische of lichamelijke klachten te maken hebben, (vecht)scheidingen of middelenmisbruik.

Verplicht melden

Er zijn situaties vastgesteld waarbij er **altijd** een melding bij Veilig Thuis gedaan moet worden. Dit gebeurt bij voorkeur door de AF-VM. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure, of 'onthulling' (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling)

Acute onveiligheid

Bij een acuut onveilige situatie is een kind of opvoeder in direct fysiek gevaar, is diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd en/of hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Structurele onveiligheid

Bij structurele onveiligheid is er sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure/Onthulling

Disclosure of een onthulling betekent dat een kind of opvoeder uit zichzelf een PM'er om hulp vraagt bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uit bij een PM'er zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Wanneer een kind of opvoeder uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit meestal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.

Als je met één van bovenstaande situaties te maken krijgt stel dan direct je VM op de hoogte.

Noodsituaties

Bij een acute noodsituatie waarbij één of meerdere betrokkenen in direct gevaar zijn bel je direct 112.

Stap 2:**Collegiale consultatie****Bij twijfel: VT (anoniem)****Bij twijfel: letseldeskundige (via VT)****Verantwoordelijkheid:****AF-VM****Verantwoordelijkheid registratie:****AF-VM**

- De PM'er bespreekt haar zorg met de AL en deze licht de AF-VM in. Samen structureren zij met behulp van de signalenlijsten (zie bijlagen 5, 6 of 7) de informatie en vullen deze eventueel aan door bijvoorbeeld te overleggen met andere PM'er op de groep, te observeren en/of nogmaals laagdrempelig met de opvoeders in gesprek te gaan.
- De AF-VM bespreekt de situatie met de Indirecte AF.
- De AF-VM licht de RPC in.
- Bij twijfel kan de AF-VM VT bellen voor een adviesgesprek (een adviesgesprek is een eenmalig of eerste gesprek over een casus) of consult (een consult is een vervolgesprek over een eerder besproken zaak). Afhankelijk van de situatie kan er, in samenspraak met VT, voor gekozen worden contact op te nemen met een deskundige op het gebied van letselduiding.
- De AF-VM laat de AF weten wat het advies van VT/Letseldeskundige was en welke specifieke stappen er door wie genomen gaan worden.
- De AF-VM bepaalt in samenspraak met de Indirecte AF/VT of er contact gezocht wordt met externe organisaties zoals:
 - Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
 - Het Ouder- kind Team (Amsterdam) / Jeugd- en Gezinsteam/ Sociaal Team
 - De school*
- *Let op: er kan alleen contact gezocht worden na toestemming van de opvoeders, tenzij er direct gevaar is voor het kind: zie mogelijkheden privacyregeling., bijlage 4*
- De uitkomsten van de gesprekken worden besproken met de opvoeders tenzij de AF-VM hier in overleg met VT/Indirecte AF anders over beslist.
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in het kinddossier (zie bijlage 3).

Collegiale consultatie houdt in dat je je zorgen deelt met je directe collega's van de groep en bij hen checkt of zij deze zorgen delen, aanvullen of weg kunnen nemen.

Vanaf dit moment is de AF-VM bij alle verdere stappen in het proces betrokken. Zij is verantwoordelijk voor de praktische uitvoering, de coördinatie en de onderbouwing van het toepassen van de Meldcode en neemt, in overleg met anderen, de beslissingen.

Binnen deze stap van de Meldcode vindt veel overleg plaats. Het is daarom belangrijk bewust bezig te zijn met het recht op privacy van kind en de opvoeders. In bijna alle gevallen is het het beste om de opvoeders toestemming te vragen wanneer er contact gezocht wordt buiten CompaNanny. Privacywetgeving mag echter nooit een reden zijn om niet te handelen. Als de opvoeders geen toestemming geven voor het leggen van contacten buiten CompaNanny kan er voor gekozen worden een casus anoniem te bespreken. Het maakt het dan soms wel lastiger als er vervolgstappen genomen moeten worden. Contact met VT mag bij elke stap in het proces gezocht worden. Voor adviesgesprekken en consulten kan dat door het kind anoniem te bespreken. In overleg met VT kan uiteindelijk ook besloten worden tot het doen van een

anonieme melding. Op dat moment zal niet bekend worden bij de opvoeders dat CompaNanny deze melding heeft gedaan. Toch heeft openheid en transparantie de voorkeur.

Stap 3: **Gesprek met betrokkene(n) en (indien van toepassing)**
kind
Verantwoordelijkheid: **AF-VM**
Verantwoordelijkheid registratie: **AF-VM**

- De AF-VM deelt de zorg met opvoeders (zie bijlage 11). Bij dit gesprek moet in elk geval nog een ander betrokken persoon aanwezig zijn. Afhankelijk van de situatie: de RPC, AL, Indirecte AF, RM en/of een PM'er.
- Wanneer er gekozen wordt om pro-actief in gesprek te gaan met het kind moet er overlegd worden met de AF-VM (en mogelijk ook met VT) wie het gesprek gaat voeren en op welke manier (zie bijlage 12). De (emotionele)veiligheid van het kind is bepalend.
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in het kinddossier door de AF-VM (zie bijlage 3).

In gesprek met de opvoeders

De AF-VM bespreekt de zorg met de opvoeders. Bij dit gesprek moet in elk geval nog een ander betrokken persoon aanwezig zijn. De AF-VM kan, afhankelijk van de situatie een keus maken wie dit is. Voor ondersteuning bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek kan de AF-VM contact opnemen met de Indirecte AF en/of VT. Tevens moet er een afweging gemaakt worden of het noodzakelijk is om een PM'er bij het gesprek aanwezig te laten zijn. Het kan voor PM'ers erg belastend zijn om te ver in het proces betrokken te raken omdat dit van invloed kan zijn op hun dagelijkse werk op de groep en in contact met kind en opvoeders. De AF-VM maakt de afweging om een PM'er wel of niet als gesprekspartner te kiezen.

Voor het gesprek met de opvoeders kunnen de volgende stappen worden gevolgd:

1. Leg de ouder **het doel** uit van het gesprek.
2. Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan (gebruik hierbij ook de observatie die net gemaakt is).
3. Nodig de opvoeders uit om een reactie hierop te geven.
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen.
5. Leg het gesprek vast en laat het, indien mogelijk, ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door opvoeders te informeren en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over kind gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie.

Als de opvoeders de zorg herkennen, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. De meeste opvoeders willen graag geholpen worden maar hebben daar soms wat aanmoediging bij nodig. Het helpt dan om opvoeders meer informatie te geven over de ontwikkeling van het kind en de effecten voor het kind in de huidige situatie.

Voor meer handvatten over gespreksvoering met opvoeders zie bijlage 11.

In gesprek met het kind

Als er, in overleg met de Indirecte AF, besloten wordt om ook met het kind zelf te spreken, is het van belang dat het kind zich veilig genoeg voelt om het gesprek te voeren. Beloof tijdens

een dergelijk gesprek nooit geheimhouding, maar geef wel aan dat de signalen serieus afgewogen zullen worden. Belangrijk is ook dat het kind niet wordt ondervraagd, maar dat het kind met name de ruimte wordt gegeven om zijn verhaal te vertellen. Daarnaast is het belangrijk om in je achterhoofd te houden dat een kind nooit schuldig is aan de situatie. Na een gesprek met een kind geeft de PM'er een terugkoppeling aan de AF-VM. Voor meer handvatten over gespreksvoering met kinderen zie bijlage 12.

Kinderparticipatie

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen. Het is belangrijk om het kind te horen en uit te leggen wat hij kan verwachten. Daarbij mag het kind ook zijn mening delen en zelf een voorstelling aandragen. Afhankelijk van de situatie zal het directe contact met het kind verlopen via de PM'er, AL of RPC. Per situatie wordt in overleg met de AF-VM besloten hoe het kind in het proces betrokken wordt.

Stap 4: **Wegen van de aard en de ernst van de signalen aan de hand van het afwegingskader**
Verantwoordelijkheid: **AF-VM**
Verantwoordelijkheid registratie: **AF-VM**

- De AF-VM neemt altijd contact op VT en weegt samen met VT de aard, het risico en de ernst van de situatie.
- De AF-VM doorloopt samen met de Indirecte AF de vragen uit het afwegingskader (zie onderstaande) en volgt het daarin beschreven advies.
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden door de AF-VM geregistreerd in het kinddossier (zie bijlage 3).

Het afwegingskader: vijf afwegingsvragen

- 1 Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?**

Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier.
Ja: Ga verder met afweging 2.
- 2 Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?**

Nee: Ga verder met afweging 3.
Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
- 3 Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.**

Nee: Melden bij Veilig Thuis.
Ja: Ga verder met afweging 4.
- 4 Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.**

Nee: Melden bij Veilig Thuis.
Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
- 5 Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.**

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.
Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Stap 5: **Beslissen met VT**
Verantwoordelijkheid: **AF-VM**
Verantwoordelijkheid registratie: **AF-VM**

- De AF-VM neemt contact op met VT en bespreekt de uitkomst van het afwegingskader.
- Uit het overleg met VT komt het volgende advies:
 1. Melden is noodzakelijk
 - En/of**
 2. Hulpverlening inzetten en/of organiseren is mogelijk

Bij melding:

- De Indirecte AF licht vooraf de Manager Pedagogiek & Kwaliteit en RM in.
- De Manager Pedagogiek & Kwaliteit licht de directeur in.
- De AF-VM licht de opvoeders in over de voorgenomen melding.
Afhankelijk van de situatie moet bij dit gesprek in elk geval nog een ander betrokken persoon aanwezig zijn (denk aan: de RPC, AL, Indirecte AF, RM en/of een PM'er). In bepaalde gevallen kan ervoor gekozen worden dit gesprek telefonisch te voeren. Als de veiligheid van de betrokkene(n) niet voldoende gegarandeerd kan worden, kan er, in overleg met VT, besloten worden te melden zonder de opvoeders hier van te voren over te informeren.
- De AF-VM doet namens CompaNanny een melding bij VT. Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in het kinddossier (zie bijlage 3).
- De AF-VM noteert de melding in het formulier 'formulier meldingen bij Veilig Thuis'.

Aandachtspunten tijdens het gesprek met de opvoeders (zie ook bijlage 11):

- Leg uit waarom CompaNanny van plan is deze melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
- Blijf in het gesprek bij de feiten en constatering en voorkom interpretaties of waardeoordelen.
- Vraag de opvoeders uitdrukkelijk om een reactie.
- In geval van bezwaren tegen de zorgmelding van de opvoeders wordt er overlegd of en op welke wijze er tegemoet gekomen kan worden aan deze bezwaren. Deze informatie moet uitgeschreven en getekend worden door de AF-VM en de opvoeders.
- Kan er niet tegemoet gekomen worden aan de bezwaren van de opvoeders dan moeten deze bezwaren afgewogen worden tegenover de noodzaak om het kind, de opvoeders en/of andere gezinsleden te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Binnen deze afweging spelen de leeftijd, de aard en de ernst van de situatie een rol. Een akkoord van opvoeders is niet noodzakelijk bij het doen van een melding.

Monitoren na de melding

Het is belangrijk om het kind te blijven monitoren na een melding en alert te zijn op diens behoeften. Dit moeten de PM'ers, AL en RPC in de gaten blijven houden. Ook moet er een afweging gemaakt worden in hoeverre deze zorg binnen CompaNanny geboden kan worden of dat er een verwijzing nodig is. Als er na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, zal de AF-VM opnieuw contact opnemen met VT en eventueel de zorgmelding herhalen. De AF-VM blijft verantwoordelijk voor het contact met hulpverleningsinstanties, zij kan dit eventueel overdragen naar de AL (in eerste instantie) of naar de RPC.

Evaluatie

Na het inzetten van stap 5 wordt het proces, onder leiding van de AF-VM geëvalueerd. Gekozen kan worden om hier direct de Indirecte AF bij te betrekken. Het evaluatieformulier (zie bijlage 3) wordt gedeeld met de RM en de AF.

Bewaartermijn kinddossier

Ten tijde van de aanwezigheid van het kind op de vestiging blijft het kinddossier bewaard. **Twee jaar** nadat het kind de vestiging heeft verlaten moet het kinddossier vernietigd worden. Mochten er nog broertjes of zusjes op de vestiging aanwezig zijn of als de zorgen zeer groot waren dan kan in overleg met de Indirecte AF besloten worden om het kinddossier langer te bewaren.

Route 2: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van mogelijk geweld- of een zedendelict door een collega of houder van de kinderopvang jegens een kind

Algemene toelichting van wettelijke plichten

Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)

De MOA stelt professionals in de kinderopvang verplicht om te handelen wanneer er signalen zijn over mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een persoon werkzaam in de kinderopvang. De MOA is wettelijk vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

Houder (CompaNanny)

- Overlegplicht: de houder is verplicht om onmiddellijk te overleggen met de vertrouwensinspecteur bij mogelijke vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind door een medewerker.
- Aangifteplicht: wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur in het overleg concluderen dat er een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik is, is de houder verplicht om onmiddellijk aangifte te doen.

Medewerker:

- Meldplicht: bij mogelijk vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een andere medewerker, moeten medewerkers dat onmiddellijk melden bij de houder (VM).
- Overlegplicht: bij reële vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door de houder, moeten medewerkers direct contact zoeken met de vertrouwensinspecteur voor overleg.
- Aangifteplicht: bij redelijke vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door de houder, is een medewerker verplicht om onmiddellijk aangifte te doen (*dit gaat in principe in overleg met de vertrouwensinspecteur, genoemd bij de overlegplicht*).

De meldplicht betekent dat de Algemeen directeur wettelijk verplicht is om contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur wanneer zij op welke wijze dan ook over aanwijzingen beschikt dat een collega of houder van de kinderopvang een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind hiervan het slachtoffer is. De meldplicht geldt ook voor alle andere werknemers binnen CompaNanny mocht de weg via een leidinggevende niet mogelijk zijn. Bijvoorbeeld als de werknemer vermoedens heeft van een geweld- of een zedendelict door de houder van de kinderopvang jegens een kind.

Het is aan de Algemeen directeur om te regelen of ze zelf meteen in contact treedt met de vertrouwensinspecteur of dat iemand van RM of de AF-VM dat namens haar doet.

PM'ers en alle andere werknemers binnen CompaNanny zijn verplicht om bij een reëel vermoeden dat een collega of de houder van de kinderopvang zich schuldig maakt aan een mogelijk geweld- of zedendelict jegens een kind dit meteen te melden bij hun leidinggevende (AF-VM / RM/ Algemeen directeur). Als een medewerker geen mogelijkheid heeft om te

melden bij een leidinggevende, dan is hij verplicht direct contact te leggen met de vertrouwensinspecteur. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de medewerker vermoedens van kindermishandeling vanuit de houder van de kinderopvang heeft. Het kan zijn dat er, in overleg met de vertrouwensinspecteur, aangifte gedaan moet worden bij de politie.

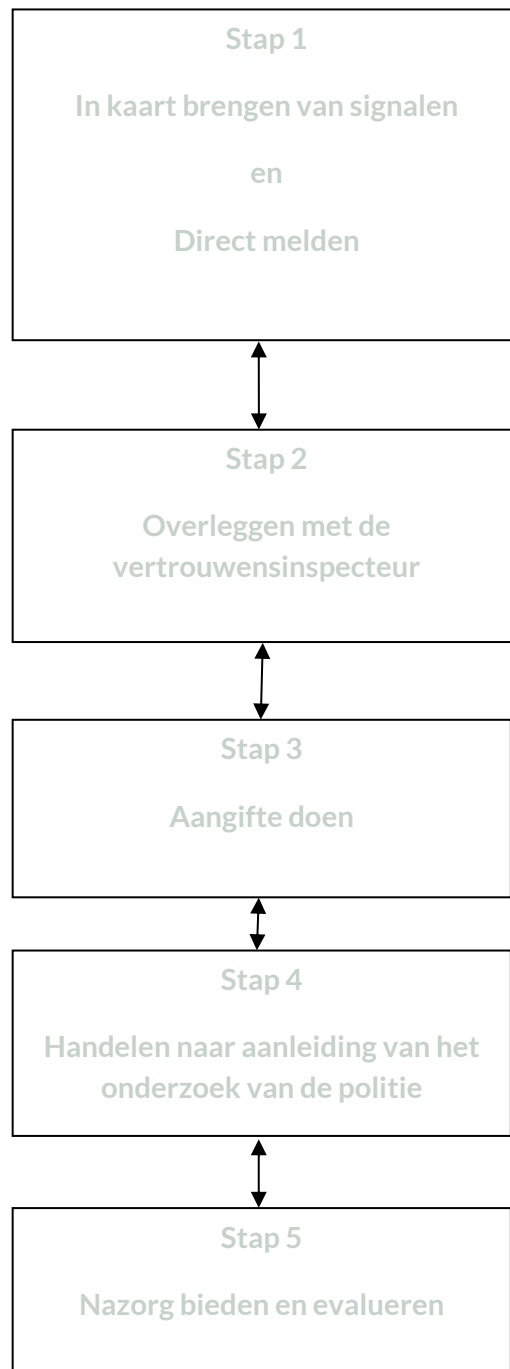
Melding door een ouder over een medewerker of leidinggevende

Als een ouder aanwijzingen heeft dat een medewerker of leidinggevende een geweld- of zedendelict begaat (of heeft begaan) en een kind hiervan het slachtoffer is dan kan de ouder contact opnemen met de AF-VM, RM, de Algemeen directeur en/of de vertrouwensinspecteur. Hiernaast heeft de ouder de (reguliere) rechtsplicht om bij een redelijk vermoeden van een strafbaar feit aangifte te doen bij de politie.

De vertrouwensinspecteur zal de ouder adviseren om contact op te nemen met een leidinggevende van de kinderopvanginstelling als dit er nog niet is.

Er ontstaat bij de leidinggevende de plicht om (als dit kan via RM) de Algemeen directeur op de hoogte te stellen van dit signaal.

Route 2: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega of houder van de kinderopvang jegens een kind

Stap 1: In kaart brengen van signalen en direct melden
Verantwoordelijkheid: De PM'er en alle andere collega's binnen CompaNanny die een signaal opvangen en/of een vermoeden hebben
Verantwoordelijkheid registratie: AF-VM / RM

- De PM'er observeert haar collega en het kind of luistert actief naar de persoon die zijn vermoeden met de PM'er deelt
Andere personen met een vermoeden kunnen ook direct naar de AF-VM gaan om hun vermoeden te delen. Als de AF-VM degene is waar de zorgen over zijn zoekt de persoon contact met RM of de Algemeen directeur of als het de houder betreft met de vertrouwensinspecteur van Onderwijs.
- De PM'er deelt de vermoedens en feiten direct met de AF-VM. Aan de hand van de signalenlijst (bijlagen 6 of 7 en 19) ordenen en registreren de PM'er en de AF-VM de informatie
Als de AF-VM degene is waar de zorgen over zijn zoekt de PM'er direct contact met RM of de Algemeen directeur
- De AF-VM meldt direct de vermoedens en feiten bij RM
Als RM degene is waar de zorgen over gaan dan meldt AF-VM direct bij de Algemeen directeur
- RM meldt de vermoedens en feiten bij de Algemeen directeur
Als de Algemeen directeur degene is waar de zorgen over gaan dan zoekt RM direct contact met de vertrouwensinspecteur

Signaleren

De PM'er heeft een vermoeden of een signaal opgevangen of een ander vertelt dat er iets niet goed zit in de relatie tussen het kind en een collega werkzaam binnen de CompaNanny. Niet in alle gevallen waarin beroepskrachten menen dat er niet goed met kinderen wordt omgegaan door een collega, is er sprake van een mogelijk geweld- of zedendelict. Toch mag niet aan deze signalen voorbij worden gegaan en zal onderzocht moeten worden wat er bij het kind wordt gesignaleerd.

Een PM'er moet altijd direct de AF-VM, RM of de Algemeen directeur op de hoogte te stellen van de twijfels en niet zelf een afweging maken.

Het is belangrijk om de signalen goed te registreren en te beschrijven (zie bijlage 3)

In het stappenplan wordt ervan uitgegaan dat een PM'er een mogelijk vermoeden van kindermishandeling door een collega direct meldt bij de leidinggevende. In de praktijk kunnen ook de volgende personen deze melding van vermoeden van kindermishandeling door een collega doen:

Melding door het kind

Als de melding van een geweld- of zedendelict afkomstig is van een kind, is opvang en steun voor het kind het eerste aandachtspunt. De PM'er bij wie het slachtoffer de klacht meldt, is verplicht het kind serieus te nemen en direct de AF-VM, RM of de Algemeen directeur op de hoogte te stellen.

De PM'er laat weten discreet te zullen handelen, maar belooft geen geheimhouding aan het kind.

RM zoekt, in overleg met de Algemeen directeur, contact met een vertrouwensinspecteur (zie stap 2 van deze route).

Naast VT worden zo nodig anderen ingeschakeld voor hulp. De opvoeders van het betrokken kind worden geïnformeerd. Aan de opvoeders wordt eveneens opvang en steun geboden. Het waarborgen van het gevoel van veiligheid van het kind is essentieel.

Melding door de ouder

Als de melding van de ouder(s) komt, zal deze melding altijd serieus genomen worden. Feiten en constatering(en) zullen bij opvoeders nagevraagd worden. De PM'er is verplicht direct de AF-VM, RM of de Algemeen directeur op de hoogte te stellen. RM zoekt, in overleg met de Algemeen directeur, contact met een vertrouwensinspecteur (zie stap 2 van deze route). De ouder kan bij een redelijk vermoeden ook zelf contact opnemen met een vertrouwensinspecteur.

Melding door derden

Als de melding van derden komt, moet door de PM'er en de AF-VM uitgezocht worden over welke informatie deze persoon/ personen precies beschikt/beschikken en waar deze informatie op is gebaseerd. De PM'er geeft de melding meteen door aan de AF-VM, RM of de Algemeen directeur. RM zoekt, in overleg met de Algemeen directeur, contact met een vertrouwensinspecteur (zie stap 2 van deze route).

Stap 2: In overleg treden met de vertrouwensinspecteur
Verantwoordelijkheid: Algemeen directeur / RM
Verantwoordelijkheid registratie: RM

In overleg met de Algemeen directeur wordt gezorgd dat:

- er direct contact met de vertrouwensinspecteur gelegd wordt (overlegplicht) als er aanwijzingen zijn dat een collega een geweld- of zedendelict begaat of heeft begaan jegens een kind
- er een advies van de vertrouwensinspecteur over al dan niet doen van aangifte is
- het proces geregistreerd wordt
- afhankelijk van de situatie, betrokken managers op de hoogte worden gesteld (zoals de manager Pedagogiek & Kwaliteit en Marketing)

De vertrouwensinspecteur gaat na of er een redelijk vermoeden bestaat en adviseert CompaNanny over het doen van aangifte.

Wanneer er geen sprake is van een redelijk vermoeden, is nader onderzoek meestal niet aan de orde. RM zal in overleg met de Algemeen directeur en de AF-VM een gesprek organiseren met de betrokkenen om de mogelijk verstoorde werkverhouding te herstellen.

Indien de uitkomst is dat er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een gewelds- of zedendelict dan heeft CompaNanny een aangifteplicht. De kinderen worden dan direct afgeschermd van de betrokken medewerker door deze op non-actief te stellen of te schorsen.

Aangifteplicht uit naam van de Algemeen directeur

Als de Algemeen directeur aangifte doet of laat doen, treedt de vertrouwensinspecteur terug. Als de Algemeen directeur weigert om aangifte te doen of te laten doen terwijl de vertrouwensinspecteur concludeert dat er een redelijk vermoeden bestaat, geldt de volgende escalatieladder:

1. Coördinator vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs probeert Algemeen directeur te overreden;
2. Hoofdinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs probeert Algemeen directeur te overreden;
3. Hoofdinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs legt contact met de burgemeester (het college van B&W) van de betreffende gemeente;
4. De burgemeester zal de (zedes) politie inschakelen dan wel andere activiteiten vanuit zijn bevoegdheden initiëren.

De vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs zijn alle werkdagen tijdens kantooruren (08.00-17.00 uur) bereikbaar op het nummer: 0900 111 3 111

Stap 3:	Aangifte doen
Verantwoordelijkheid:	De Algemeen directeur / RM
Verantwoordelijkheid registratie:	De Algemeen directeur / RM

In overleg met de Algemeen directeur wordt gezorgd dat:

- er bij een redelijk vermoeden aangifte gedaan wordt bij de politie (aangifteplicht)
- de beroepskracht in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief wordt gesteld
- er een draaiboek wordt gemaakt
- VT en /of GGD geraadpleegd wordt
- er ondersteuning van kind en opvoeders geregeld wordt
- er ondersteuning van betrokken medewerkers geregeld wordt
- het ingestelde onderzoek van de politie gevolgd wordt
- er geregistreerd wordt

Wanneer er aangifte wordt gedaan bij de politie is er vanzelfsprekend nog steeds geen sprake van 'schuld' van de beroepskracht over wie het vermoeden is geuit: 'beschuldigd' staat niet gelijk aan schuldig.

De beroepskracht wordt in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief gesteld

In geval van een reëel vermoeden van een mogelijk geweld- of zedenmisdrijf, wordt de betreffende betrokken persoon in ieder geval voor de duur van het onderzoek op non-actief gesteld. .

Bovenstaand geldt ook voor een vrijwilligers.

Het draaiboek

RM zorgt ervoor dat de procedure zorgvuldig verloopt en dat er een draaiboek gemaakt wordt. In dit draaiboek wordt vanaf het eerste moment van melding geregistreerd hoe men gehandeld heeft en wie men op welk tijdstip heeft geïnformeerd en waarover.

- Een draaiboek bestaat uit een registratie van een aantal actiepunten:
- omschrijving incident;
- omschrijving van de maatregelen richting betrokken beroepskracht (non-actiefstelling)
- contact met politie;
- consultatie van deskundigen;
- de 'andere' opvoeders informeren;
- activiteiten met kinderen;
- omgaan met de pers;
- nieuwe meldingen;
- afronding;
- nazorg;
- opheffen crisissituatie.

Het regelen van opvang voor kind(eren) en opvoeders

- Voor de ondersteuning voor het kind en de opvoeders kan een beroep worden gedaan op een instelling als de GGD of VT. (Het calamiteitenteam van) GGD is gespecialiseerd in het begeleiden van organisaties bij calamiteiten. In overleg met opvoeders en GGD en/of VT, wordt gezien of de opvang binnen CompaNanny kan worden gecontinueerd dan wel dat er een andere oplossing moet worden geboden.
- RM of de AF-VM informeren opvoeders over de mogelijkheid aangifte te doen bij de politie.
- De Algemeen directeur houdt contact, toont betrokkenheid en zorgt dat de opvoeders regelmatig over de voortgang van het onderzoek en andere zaken die voor de opvoeders van belang zijn worden geïnformeerd.
- De opvoeders van de overige kinderen zullen ook geïnformeerd worden. Er kan gekozen worden om de kinderen elders onder te brengen. VT kan worden ingeschakeld voor advies hoe bijvoorbeeld te handelen met de eigen kinderen van de beroepskracht.

Na het doen van aangifte stelt de politie meestal een onderzoek in. De politie voert gesprekken met alle betrokkenen. Het initiatief voor het instellen van een onderzoek ligt bij de politie. De Algemeen directeur en andere medewerkers binnen CompaNanny moeten het onderzoek van de politie volgen en zelf geen stappen ondernemen die indruisen tegen de bewijslast van de politie.

Stap 4: Handelen naar aanleiding van onderzoek van de politie
Verantwoordelijkheid: De Algemeen directeur
Verantwoordelijkheid registratie: De Algemeen directeur / RM

In overleg met de Algemeen directeur wordt gezorgd dat:

- de verdachte medewerker gerehabiliteerd wordt
- er een waarschuwing wordt afgegeven
- er arbeidsrechtelijke maatregelen worden genomen
- het proces geregistreerd wordt

Rehabilitatie beroepskracht

De politie kan op grond van het verrichte onderzoek constateren dat er geen aanleiding is om aan te nemen dat sprake is van een geweld- of zedendelict. De betrokken beroepskracht, die voor de duur van het onderzoek geschorst of op non-actief was gesteld, wordt door de Algemeen directeur in zijn functie in ere hersteld. In een dergelijke situatie moeten het belang van de medewerker en het algemeen belang worden afgewogen en zou het bijvoorbeeld wenselijk kunnen zijn de betreffende medewerker binnen CompaNanny over te plaatsen. Indien na het onderzoek van de politie blijkt dat er een klacht is ingediend op valse gronden, kan de Algemeen directeur de betrokken medewerker een rehabilitatietraject aanbieden. De Algemeen directeur kan dan tevens maatregelen nemen tegen degene, die valselyk een beschuldiging heeft geuit. Dit kan variëren van de eis dat excuses worden aangeboden, tot schorsing of tot verwijdering.

Waarschuwing afgeven

De Algemeen directeur kan besluiten tot het geven van een schriftelijke waarschuwing, met de mededeling dat herhaling van het ongewenste gedrag arbeidsrechtelijke gevolgen heeft. Die waarschuwing kan dan worden opgenomen in het personeelsdossier.

Arbeidsrechtelijke maatregelen

Wanneer Algemeen directeur constateert dat op grond van het verrichte onderzoek van de politie aanleiding is om aan te nemen dat kindermishandeling heeft plaatsgevonden, worden er maatregelen genomen van arbeidsrechtelijke aard, zoals ontslag wegens een dringende reden op grond van art. 677 en art. 678 boek 7 BW, of ontbinding van de arbeidsovereenkomst via de kantonrechter (art. 685 boek 7 BW).

In het geval dat het een vrijwilliger betreft, wordt de samenwerking per direct opgezegd.

Alle beslissingen worden zorgvuldig afgewogen en zorgvuldig geregistreerd.

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren
Verantwoordelijkheid: De Algemeen directeur
Verantwoordelijkheid registratie: De Algemeen directeur

In overleg met de Algemeen directeur wordt gezorgd dat:

- er nazorg is voor opvoeders en kinderen
- er nazorg is voor medewerkers
- opvoeders geïnformeerd worden via bij voorbeeld ouderavonden
- betrokkenen die dit nodig hebben doorverwezen worden voor externe hulp
- het proces wordt geëvalueerd
- er geregistreerd wordt

Het is belangrijk dat de kinderopvangorganisatie nazorg biedt aan alle betrokkenen. Ook het evalueren van de genomen stappen is belangrijk om in mogelijke toekomstige situaties adequaat te kunnen handelen.

Nazorg

Nazorg aan betrokken opvoeders en hun kinderen kan geboden worden door middel van ouderavonden, het uitnodigen van deskundigen daarbij of specifieke doorverwijzing. CompaNanny kan zich hier in laten adviseren door de GGD. (zie bijlage 17). Voor de kinderen kan als dit nodig is, of als de opvoeders van de kinderen dit nodig achten extra hulp worden ingezet.

CompaNanny zal aandacht hebben voor de psychische belasting van de overige medewerkers naar aanleiding van bovenstaand traject. Wanneer er getuigen zijn onder de medewerkers zal met hen apart worden besproken wat nodig is om het gebeurde te verwerken. Bij hen kunnen gevoelens van onmacht, verdriet, schaamte en schuldgevoel een rol spelen. Andere medewerkers kunnen ook kampen met deze gevoelens. Op welke manier CompaNanny hier concreet aandacht aan zal besteden wordt per situatie zorgvuldig afgewogen.

Eventuele mediacontacten verlopen altijd in overleg met de Algemeen directeur en de Manager Pedagogiek & Kwaliteit en Marketing.

Evalueren

Het is belangrijk het gehele proces en de verschillende stappen te evalueren. Dit is de verantwoordelijkheid van houder of directie.

- De houder of directie evalueert met medewerkers dat wat er gebeurd is en de procedures die zijn gevolgd.
- Zo nodig wordt de zaak doorgesproken met andere betrokkenen.
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht.
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het vermoeden van kindermishandeling worden geregistreerd. Deze gegevens worden door de directie op een centraal punt bewaard.
- Blijf alert op signalen. Mogelijk zijn er meer slachtoffers.

Route 3: stappenplan binnen CompaNanny bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Stap 1: Signaleren, in kaart brengen van signalen
Verantwoordelijkheid: PM'er
Verantwoordelijkheid registratie: AF-VM

- De PM'er observeert het kind en/of een aantal kinderen
- De PM'er raadpleegt de signalenlijst (bijlagen 6 en/of 7 en 21).
- De PM'er overlegt met directe collega's en kijkt samen naar signalen die de zorg vergroten of juist ontkrachten.
- De PM'er bespreekt signalen met de AL of direct met de AF-VM
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in een kinddossier (zie bijlage 3).

Wanneer er signalen zijn dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hier mee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, is het belangrijk dat deze signalen in kaart worden gebracht en goed geïnterpreteerd worden.

Soms zal iets vrij duidelijk zijn aan te merken als ontoelaatbare handeling, maar vaker zal het gaan om minder duidelijke signalen die niet direct te duiden zijn.

Het is belangrijk om deze signalen serieus te nemen. PM'er kunnen met elkaar bespreken wat zij bij de kinderen merken. Door met collega's te overleggen en van gedachten te wisselen, kan een signaal beter worden beoordeeld. Gebruik hierbij ook de signalenlijsten.

Als de PM'er vervolgens twijfelt of concludeert dat er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag dan meldt zij dit direct bij de AL of bij de AF-VM. In overleg met de AF-VM kan de RPC als extra ondersteuning betrokken worden.

Stap 2: Melden van het gedrag bij de AF-VM, de AF, RM en indien nodig, VT
Verantwoordelijkheid: AF-VM
Verantwoordelijkheid registratie: AF-VM

- De PM'er bespreekt haar zorg met de AL'er en deze licht de AF-VM in. Samen structureren zij met behulp van de signalenlijsten (bijlagen 6 en/of 7 en 21) de informatie en vullen deze eventueel aan door bijvoorbeeld te overleggen met andere PM'er op de groep en/of te observeren.
- De AF-VM licht RM, de Adjunct Vestigingsmanager en de RPC in
- De AF-VM bespreekt de situatie met de AF
- De AF licht de Manager Pedagogiek & Kwaliteit in
- De situatie wordt eventueel besproken in een overleg. Opties hiervoor zijn: AL-RPC overleg, Hoek overleg, individueel overleg RPC-AF-VM en/of individueel overleg AL-AF-VM
- Als er uit de observaties en de geordende signalen blijkt dat er meer zorgen zijn rond het kind dat het ontoelaatbare seksuele gedrag vertoont, kan de AF-VM VT bellen voor een consult of adviesgesprek.
- De AF-VM laat de AF weten wat het advies van VT was en welke specifieke stappen er door wie genomen gaan worden
- De uitkomsten van alle gesprekken worden besproken met de opvoeders tenzij de AF-VM hier in overleg met VT/AF anders over beslist.
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in het kinddossier (zie bijlage 3).

Wanneer een PM'er signalen heeft dat een kind of meerdere kinderen seksueel grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond en dat een ander kind hiermee geconfronteerd is of slachtoffer van is geworden, dan bespreekt zij dit meteen met haar leidinggevende AL of AF-VM.

De opvoeders van de kinderen die het gedrag vertonen of ermee zijn geconfronteerd moeten op de hoogte worden gebracht.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen, moeten schriftelijk te worden vastgelegd (bijlage 3).

Stap 3: Weeg de aard en de ernst van het gedrag
Verantwoordelijkheid: AF-VM / RM/ AF
Verantwoordelijkheid registratie: AF-VM

- De AF-VM structureert, eventueel met behulp van de AF, de informatie.
- De AF-VM belt altijd VT en weegt samen met VT de aard, het risico en de ernst van de situatie (CompaNanny doet dit nooit zonder overleg met VT!).
- De AF-VM koppelt terug aan de AF en RM wat het advies van VT is. Afhankelijk van de ernst van het gedrag (licht, matig of ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag) worden er afspraken gemaakt over hoe verder te handelen.
- De AF-VM deelt de feiten waar zij zich zorgen over maakt, waar mogelijk, zo snel mogelijk met de opvoeders van de betrokken kinderen. Als de situatie ernstig is worden er aparte gesprekken gepland met de betrokken opvoeders. De AF-VM zal deze, samen met een andere persoon, voeren.
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in het kinddossier (zie bijlage 3).

De AF-VM structureert, eventueel met behulp van de AF, de informatie in het kinddossier en belt VT om samen een afweging te maken van de aard, het risico en de ernst van de situatie. Ook VT, CJG, of de GGD kunnen hiervoor worden ingeschakeld.

Let op! De afweging of CompaNanny een zorgmelding doet of niet wordt altijd gemaakt samen met VT of één van de andere bovengenoemde organisaties.

Let op! Van alle informatie moet duidelijk zijn of het gaat om feiten of veronderstellingen. Informatie die van anderen afkomstig is mag alleen gebruikt worden als dit ook vermeld wordt.

Wanneer wordt geconstateerd dat er geen sprake is van leeftijdsadequaat gezond gedrag, zal worden ingedeeld hoe ernstig het gedrag is (in overleg met VT).

Bij alle vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag moeten de opvoeders van zowel het kind dat het gedrag vertoont als het kind dat met het gedrag is geconfronteerd, te worden geïnformeerd. Daarnaast moet bij alle vormen gekeken te worden of het seksueel overschrijdende gedrag een signaal is van onderliggende problematiek.

Het gedrag kan ingedeeld worden onder:

- licht seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- matig seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Licht seksueel grensoverschrijdend gedrag kan worden gezien als een noodzakelijke stap om normen en waarden te leren kennen en zal bij veel kinderen op bepaalde momenten in de ontwikkeling voorkomen. Het is nodig dat de PM'er dit gedrag begrenst, hierop reageert en bespreekt met opvoeders. De RPC kan hier, in overleg met de AF-VM, ondersteuning in bieden.

Matig seksueel grensoverschrijdend gedrag is ontoelaatbaar; het is belangrijk om een duidelijk verbod in te stellen. Aan het kind moet uitgelegd worden dat dit gedrag niet mag en er moet worden uitgelegd waarom dit niet mag. De betrokken kinderen kunnen in de groep geobserveerd worden door bijvoorbeeld de RPC. Belangrijk is dat er met de kinderen

gecommuniceerd blijft worden en dat opvoeders actief betrokken worden. De AF-VM overlegt met VT of externe hulpverlening en advies noodzakelijk is.

Ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag vereist dat er direct wordt ingegrepen. Er moeten maatregelen genomen worden die kunnen garanderen dat het gedrag niet meer kan voorvallen. De Algemeen directeur moet ingelicht worden om verdere stappen te kunnen ondernemen, ook omdat de Algemeen directie eindverantwoordelijk is voor alle interne en externe communicatie.

Bij ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag moet stap 4 te worden ingezet.

Stap 4:**Verantwoordelijkheid:****Verantwoordelijkheid registratie:****handelen****RM/ Algemeen directeur****RM/ Algemeen directeur**

RM onderneemt in overleg met de Algemeen directeur de volgende acties:

- er wordt een intern onderzoek ingesteld
- er worden experts ingeschakeld zoals de GGD en VT
- er wordt zorg voor opvoeders en kinderen geregeld
- RM gaat samen met nog één andere persoon (denk aan de Algemeen directeur, AF-VM of de AF) in gesprek met opvoeders van het kind dat gedrag vertoont én met de opvoeders van kinderen die geconfronteerd werden met het gedrag over de te nemen maatregelen
- Alle gesprekken, afspraken en acties worden geregistreerd in het kinddossier (zie bijlage 3).

De Algemeen directeur bepaalt, in overleg met RM, welke maatregelen genomen moeten worden wanneer er sprake is van ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Afhankelijk van de specifieke situatie kunnen de volgende maatregelen worden genomen:

Het instellen van een intern onderzoek

Het is belangrijk nauw samen te werken met expertorganisaties zoals VT en de GGD. Bij ernstige zaken is het aan te bevelen een onderzoeksteam te vormen waar vertegenwoordigers van de kinderopvangorganisatie en externe deskundigen deel van kunnen uitmaken. Dit onderzoeksteam kan het incident onderzoeken en de directie advies geven hoe te handelen. Het aanleggen van een draaiboek kan structuur bieden bij de uitvoer van het onderzoek. In de handleiding staan handvatten voor het aanleggen van een draaiboek (hoofdstuk 8.5).

Het regelen van ondersteuning van het kind en opvoeders

Dit kan bijvoorbeeld via de GGD, het Ouder- Kindteam (OKT), het Jeugd- en Gezinsteam of het Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

Aanbieden van excuses voor falend toezicht/onveilige situatie vanuit de kinderopvang

Hierbij wordt tevens aangegeven dat onderzocht wordt hoe verbeteringen binnen de kinderopvangorganisatie kunnen worden doorgevoerd om mogelijke herhaling te voorkomen.

Aanbieden van opvang en professionele hulp voor alle kinderen en hun opvoeders die op welke wijze dan ook betrokken zijn geweest bij het grensoverschrijdende seksuele gedrag.

Emotionele begeleiding van de direct betrokken opvoeders is noodzakelijk.

Als een kind seksueel grensoverschrijdende handelingen heeft uitgevoerd bij een ander kind dan is het belangrijk gesprekken te voeren met beide partijen opvoeders en gezamenlijk te komen tot oplossingen.

Creëer van beide partijen opvoeders 'bezorgde opvoeders' en zoek naar een gezamenlijk belang. CompaNanny vertegenwoordigt de belangen van alle kinderen. Dat kan betekenen dat CompaNanny beslissingen neemt die één van beide partijen niet zint. CompaNanny kan er voor

kiezen de plaatsingsovereenkomst op te zeggen. Belangrijk is de opvoeders altijd te informeren over de gemaakte keuze en deze te beargumenteren.

Stap 5:	handelen
Verantwoordelijkheid:	RM/ Algemeen directeur
Verantwoordelijkheid registratie:	RM/ Algemeen directeur

De Algemeen directeur beslist in overleg met RM naar aanleiding van het onderzoek over de opvang van het kind dat het gedrag heeft vertoond.

De beoordeling van het incident en het advies uit het (eventuele) interne onderzoek kunnen leiden tot verschillende uitkomsten. Afhankelijk van deze uitkomsten heeft de Algemeen directeur verschillende mogelijkheden om te handelen richting het kind dat het seksueel grensoverschrijdende gedrag heeft vertoond.

- Het kind blijft op de groep;
- Het kind gaat naar een andere groep, andere locatie of andere kinderopvangorganisatie;
- Het inzetten van hulp;
- Melding bij VT.

Het kind blijft op de groep

Wanneer de directie constateert dat op grond van het verrichte onderzoek geen aanleiding is aan te nemen dat het gedrag zich zal herhalen of dat de aanwezigheid van het kind bedreigend is voor andere kinderen kan, in overleg met betrokken opvoeders, besloten worden het kind binnen de betreffende groep van de kinderopvangorganisatie te laten.

Het kind gaat naar een andere groep of kinderopvangorganisatie

De Algemeen directeur kan besluiten dat het in het belang is van het kind en/of de kinderen die met het gedrag geconfronteerd zijn, dat het kind naar een andere groep binnen de betreffende kinderopvangorganisatie, naar een andere locatie of naar een geheel andere kinderopvangorganisatie gaat. De directie kan hierin de opvoeders adviseren en eventueel contact opnemen met een andere kinderopvangorganisatie. Ook kunnen opvoeders zelf de conclusie trekken dat hun kind naar een andere locatie of kinderopvangorganisatie gaat.

Het inzetten van hulp

Met advies van VT en in overleg met de opvoeders kan hulpverlening voor het kind worden ingezet.

Melding bij VT

De AF-VM doet, in overleg met RM en de AF, een melding bij VT. Het gedrag van het kind kan namelijk ook op andere problematiek wijzen.

Stap 6:	Nazorg bieden en evalueren
Verantwoordelijkheid:	RM/ Algemeen directeur
Verantwoordelijkheid registratie:	RM/ Algemeen directeur

RM onderneemt in overleg met de Algemeen directeur de volgende acties:

- er wordt nazorg geregeld voor alle betrokkenen die dit nodig hebben
- het gehele proces wordt geëvalueerd
- eventuele verbeteringen worden opgenomen in de Meldcode
- het dossier wordt geanonimiseerd en bewaard

Afhankelijk van de situatie zal het personeel persoonlijk geïnformeerd worden. Daarnaast zullen alle verdere betrokkenen zo spoedig mogelijk over het seksueel overschrijdende gedrag op de hoogte worden gebracht middels een brief of een gezamenlijke (ouder)bijeenkomst. De Algemeen directeur regelt in overleg met RM, Marketing en de AF-VM de communicatie, de nazorg en de evaluatie.

Op het moment dat de media hiervan vragen heeft over de situatie wordt doorverwezen naar de manager Marketing.

Het gehele proces en de verschillende stappen zullen nauwkeurig worden geëvalueerd

- RM coördineert in samenspraak met de Algemeen directeur de evaluatie
- Alle betrokkenen in het proces kunnen hierbij betrokken worden
- Zo nodig worden verbeteringen in afspraken en/of procedures aangebracht. De AF zal deze verwerken in de Meldcode
- Geanonimiseerde gegevens met betrekking tot het seksueel grensoverschrijdend gedrag worden geregistreerd. Deze gegevens worden door de Algemeen directeur op een centraal punt bewaard.

Preventieve maatregelen binnen CompaNanny om de kans op gewelds- of zedendelicten door opvoeders jegens hun kind of door een collega jegens een kind zo klein mogelijk te houden

Deze maatregelen zijn beschreven in het document: '4-Ogenprincipe' en is vestigingsspecifiek. Behalve het wervings- en selectieproces wordt hierin beschreven hoe er binnen CompaNanny gezorgd wordt voor een open en transparante werksfeer en welke werkafspraken er zijn gemaakt rond het 4-ogenprincipe.

Training in het begrijpen en toepassen van de Meldcode

Iedere medewerker (ook stagiaires en invalkrachten die op een vestiging ingezet worden) krijgt in de eerste maanden van zijn dienstverband een inwerktraining waarin de Meldcode wordt toegelicht. Jaarlijks wordt er op de vestiging een opfriscursus gegeven aan alle medewerkers van die vestiging.

Sociale kaart van CompaNanny per vestiging

Invullen per vestiging: Let op! Zoek de regiospecifieke gegevens

Organisatie: Politie
Telefoonnummer spoed: 112
Telefoonnummer:

Organisatie: Politie (sociale, jeugd- en zedenzaken)
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres:

Organisatie: VT
Telefoonnummer spoed 0800-2000
Telefoonnummer: 0800-2000
Contactpersoon :
Adres:
Mailadres:

Organisatie: Ouder- Kindteam (OKT) of Jeugd- en Gezinsteam
Telefoonnummer spoed
Telefoonnummer:
Contactpersoon :
Adres:
Mailadres:

Organisatie: Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres:

Organisatie: GGD
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres:

Organisatie: Algemeen Maatschappelijk Werk
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres:

Organisatie: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres:

Organisatie: **De vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs**
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer: **0900 111 3 111 tijdens kantooruren (08.00-17.00 uur)**
Mailadres:

Organisatie:
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres:

Organisatie:
Contactpersoon :
Adres:
Telefoonnummer:
Mailadres: